11e JAARGANG. № 230.

OOSTPOST
SOERABAYASCHE COURANT.

Prijs der Inteekening.

Voor Soerabaja.	℘ jaar.........	f 18.—
„ Java en buitenbez.	„ do.........	„ 20.—
„ Europa	„ do.........	„ 25.—

De OOSTPOST verschijnt dagelijks, met uitzondering van den ZONDAG.

ZATURDAG 26 SEPTEMBER 1863.

Prijs der Advertentiën.

De prijs der ADVERTENTIEN is f 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel. Advertentiën met groote letters betalen dubbel. Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

Voor doorloopende annonces kunnen schikkingen worden getroffen.

Sluiting der Landmail-pakketten.

den 9den October 's namiddags ten 4 uur.

Wordt bekend, gemaakt dat op Dingsdag den 29sten dezer, des morgens ten 10 ure, ten bureele van den Resident van *Soerabaya*, eene

Uitbesteding

zal worden gehouden, voor de levering **van voeding ten behoeve van veertig post paarden** op de verschillende post-stations in de afdeelingen SIDHO-ARDJO en MODJOKERTO en op het station te SRATEN; gedurende het jaar 1864.

De voorwaarden dezer uitbesteding liggen ter inzage opgemeld bureau.

SOERABAYA, den 17den September 1863.

NAMENS DEN RESIDENT:

De Secretaris,

(3793) WEGENER.

Wordt bekend gemakt, dat op Woensdag den 30sten September a. s. des morgens ten 10 ure, ten bureele van den resident van *Soerabaija*, eene

UITBESTEDING

zal worden gehouden, voor de levering van voeding aan de gevangenen enz. te *Soerabaija, Sidho-Ardjo, Grissee, Sidaijoe* en *Modjokerto*, gedurende het jaar 1864 en voor de jaren 1864, 1865 en 1866.

De voorwaarden dezer uitbesteding liggen ter inzage op gemeld bureau.

SOERABAYA, *den 31sten Augustus* 1863.

NAMENS DEN RESIDENT

DE SECRETARIS,

(3723) WEGENER.

Op Dingsdag den 6den October 1863 zullen door den Resident van *Samarang*, des voormiddags ten tien ure publiek worden verkocht: 114 kisten Gouvernements VOGELNESTJES, inhoudende:

1218½	Amsterd.	ponden	1e. soort,
1228	„	„	2e. „
1436¾	„	„	3e. „
187¼	„	„	gruis met stof.

De voorwaarden dezer veiling liggen ter inzage op de Residentie kantoren en in de locaalen van de Handelsvereenigingen te *Batavia, Samarang* en *Soerabaija*.

De Directeur der Producten en Civiele Magazijnen.

BATAVIA, P. C. W. ANEMAET.

21 Augustus 1863. (3703)

Wordt bekend gemaakt, dat op Woensdag den 7den October a. s. des morgens ten 10 ure, ten bureele van den Resident van Soerabaija eene

Uitbesteding

zal worden gehouden, voor de levering van 120 HOUTEN STELLINGEN met daarbij behoorende 720 IJZEREN NEUTEN, ten behoeve van de Entrepôt pakhuizen alhier.

De voorwaarden dezer uitbesteding liggen ter inzage op gemeld bureau.

SOERABAYA, den 23sten September 1863.

NAMENS DEN RESIDENT:

De Secretaris,

(3820) **WEGENER.**

De Resident van *Soerabaija*, maakt bekend, dat op Zaturdag den 10den October 1863 te *Podjok* nabij *Grissee*, voor rekening van den Lande in het openbaar zullen worden verkocht 1914 stuks voor 's Lands dienst afgekeurde HOUTWERKEN, afkomstig van de stapelplaats te *Boenga*.

SOERABAYA, *den 23 September* 1863.

Namens den Resident:

De Secretaris,

(3819) WEGENER.

(*Voor het land.*) De resident van Soerabaija, Overwegende, dat het in het belang der openbare rust en orde wenschelijk is te regelen de bevoegdheid en de verpligtingen der Europesche wijkmeesters ter dezer hoofdplaats.

Maakt aan de ingezetenen van deze hoofdplaats bekend.

Dat door hem is vastgesteld het navolgend:

REGLEMENT *voor de Europesche wijkmeesters in de stad en voorsteden van* Soerabaija.

Art. 1. De wijkmeesters zijn beambten van administrative en regterlijke policie.

Zij worden door den resident benoemd.

Hij kiest daartoe bij voorkeur Nederlanders.

Zij zijn niet verpligt de hun opgedragen betrekking langer dan gedurende twee achtereenvolgende jaren waar te nemen. Zij zijn echter weder benoembaar, twee jaren na hunne aftreding. Zij genieten geene wijk bezoldiging.

Art. 2. De benoemde wijkmeester, die weigert de hem opgedragen betrekking te aanvaarden, verbeurt eene boete van *f* 100.

De wijkmeester, die zijne wijk met der woon wil verlaten, is op straffe eener boete van *f* 100 verpligt, veertien dagen vóór zijn vertrek te zijner vervanging aan den Resident eene voordragt te doen, van drie daarvoor geschikte personen, in zijne wijk woonachtig.

In geval van overlijden van den wijkmeester of van ontstentenis van zoodanige voordragt wordt in de opengevallene betrekking van wijkmeester voorzien, na raadpleging van den adsistent-resident van policie.

Art. 3. De wijkmeester mag zich niet, dan met voorkennis van den resident, langer dan drie maal vier-en-twintig uren uit zijne wijk verwijderen, op straffe eener boete van *f* 25.

Hij is op straffe van eene gelijke boete gehouden bij de kennisgeving van zijn vertrek, tevens een tijdelijken plaatsvervanger aan het plaatselijk bestuur aan te wijzen.

Art. 4. De wijkmeester doet op eene zigtbare plaats aan den openbaren weg, voor zijne woning een door het bestuur te verstrekken bord plaatsen, waarop met duidelijke letters te lezen staat: „wijkmeester van de wijk no. "

Art. 5. De wijkmeester is verpligt een register aan te houden, waarin vermeld staan de namen, voornamen, het beroep, de ouderdom en de geboorteplaats van de Europeanen of daarmede gelijkgestelde personen, in zijne wijk woonachtig.

Jaarlijks en wel in de maand December, dient hij daarvan een gedetailleerden staat in aan den Resident, op straffe eener boete aan *f* 50.

Behalve deze jaarlijksche opgave is hij op straffe eener gelijke boete, gehouden, op den laatsten dag van elke maand aan den Resident, bij staat, mededeeling te doen, van de in de afgeloopene maand in zijne wijk plaats gehad hebbende mutatien door vertrek, overlijden als anderzins, van de bedoelde personen.

Art. 6. Tem einde den wijkmeester in staat te stellen aan de bepalingen van het voorgaande artikel te voldoen, is het hoofd van ieder in de wijk gelegen huis of deszelfs plaatsvervanger, op straffe eener boete van *f* 25, verpligt hem zoo dikwijls als het zal worden verlangd, behoorlijk op te geven, hoeveel en welke Europeanen of daarmede gelijkgestelde personen bij hem inwonen, onverschillig of zij bloed- of aanverwanten dan wel vreemdelingen zijn.

Art. 7. Desgelijk is een ieder tot de Europesche of daarmede gelijkgestelde bevolking behoorende, die de wijk met der woon wil verlaten, gehouden van zijn voornemen, zoowel aan den wijkmeester van de buurt, welke hij verlaat, als van die, waarin hij zijne nieuwe woonplaats wenscht te vestigen, binnen drie dagen schriftelijk kennis te geven, met opgave van namen, voornamen, beroep, ouderdom, geboorte en laatste woonplaats, op verbeurte eener boete van *f* 25.

Art. 8. Onverminderd [het voorgeschrevene bij het besluit van 22 Maart 1837, no. 2 (staatsblad no. 7) is ieder, die huisvesting aan Europesche of daarmede gelijkgestelde vreemdelingen of aan pas aangekomen personen verleent, verpligt, binnen drie maal vier en twintig uren opgave van derzelver namen en kwaliteiten, schriftelijk aan zijnen wijkmeester in te dienen, op verbeurte eener boete van *f* 25.

Art. 9. Wanneer de wijkmeester verneemt, dat er verdachte personen in zijne wijk woonachtig zijn of verblijf houden, geeft hij daarvan onverwijld kennis aan den adsistent-resident voor de policie.

Art. 10. Zoodra de wijkmeester verneemt, dat er in zijne wijk besmettelijke ziekten heerschen, doet hij daarvan mededeeling aan den adsistent-resident voor de policie.

Art. 11. De wijkmeester ziet in zijne wijk toe, dat de wegen ingevolge de bestaande bepalingen behoorlijk worden begoten en in eenen goeden staat onderhouden, en dat aan de uitnoodiging van den resident, om huizen, hekken, enz. te herstellen, te witten en verwen, gevolg worde gegeven.

Art. 12. De wijkmeester, inzonderheid indien zijne wijk tot de stad Soerabaija behoort, is gehouden, om zoo veel in zijn vermogen is, te waken, dat de goten of riolen langs de huizen, magazijnen, pakhuizen of winkels behoorlijk kunnen afwateren, en wanneer dit noodig is, worden schoon gemaakt.

Hij is verpligt, de aandacht van den adsistent-resident voor de policie te vestigen op de niet nakoming der bij dit en bij art. 11 omschreven verpligtingen.

Art. 13. De wijkmeester biedt in de maand December van ieder jaar, aan de inwoners zijner wijk, een kohier voor de belasting der paarden, ter invulling aan en is gehouden al de hem door of namens den resident tot dat einde toegezonden stukken in zijne wijk te doen rondgaan.

Art. 14. Wanneer de wijkmeester vermoedt, dat er fraude is gepleegd bij de aangifte van het cijfer der aangehouden paarden is hij bevoegd, door lokale inspectie op de erven der ingezetenen zijner wijk zich daarvan te overtuigen en verpligt, wanneer hij ontdekt, dat er fraude heeft plaats gehad, daarvan onverwijld den adsistent-resident voor de policie te verwittigen.

De wijkmeester mag de bedoelde inspectie niet doen, dan tusschen zonsopgang en zonsondergang, en moet zich vooraf bij de bewoners aanmelden, die hem echter den toegang niet mogen weigeren, op straffe eener boete van hoogstens *f* 25 telken reize te verbeuren.

Art. 15. Ingeval van alarm, volksbeweging, vuur- of watersnood begeeft de wijkmeester van de buurt, waarin dit voorvalt, zich dadelijk op de plaats van het ongeval, doet, in afwachting van de komst van het plaatselijk bestuur, hetwelk hij terstond laat waarschuwen, al datgene, wat noodig is, om het geweld van vuur of water te keeren, of de verdere stoornis der openbare orde te beletten.

Art. 16. Als beambte van regterlijke policie, is de wijkmeester gehouden tot de verpligtingen, voortvloeijende uit het reglement op de strafvordering voor de raden van justitie op Java en het hoog-geregtshof van Nederlandsch-Indië.

Art. 17. Tot een uiterlijk kenteeken van zijn ambt omgordt de wijkmeester zich, waar het noodig is, met eenen oranje sjerp, opdat hij door een ieder erkend en bijgestaan kunne worden.

Art. 13. Ten einde den wijkmeester in staat te stellen, zoo spoedig mogelijk aan het van hem gevorderde bij art. 15 en 16 te voldoen, zijn de inlandsche wachten van iedere wijk gehouden, van de in die artikelen genoemde voorvallen onmiddelijk aan den wijkmeester rapport te maken, even als zij daartoe met betrekking tot den inlandschen wijkmeester verpligt zijn.

Het hoofd dier wacht (kepala gardoe) is verpligt, dagelijks vóór het betrekken der wacht zich bij den wijkmeester van de buurt te melden.

Art. 19. De wijkmeester zorgt in overleg met de inlandsche en Chinesche hoofden of wijkmeesters van de zich in zijne wijk bevindende kampongs of buurten, die hij ten allen tijde kan laten ontbieden, zooveel in zijn vermogen is, voor de goede handhaving der policie.

Art. 20. Aan den wijkmeester worden twee wakers of kemits toegestaan, die des avonds ten acht ure aan zijne woning moeten tegenwoordig zijn, wordende inlandsche hoofden of wijkmeesters der kampongs bij deze gelast daar voor te zorgen.

Art. 21. Aan den wijkmeester wordt uitgereikt eene plattegrond zijner wijk, alsmede een exemplaar van dit reglement, welke stukken hij gehouden is, met het register der ingezetenen zijner wijk bij aftreding van zijn ambt, aan zijn opvolger over te geven.

Bij gebreke van de platte-grond-teekening wordt deze, voor rekening van den aftredenden wijkmeester bij het kadastrale bureau aangevraagd.

En opdat niemand, wien zulks aangaat hiervan onwetendheid voorwende, zal deze in het officieel nieuwsblad worden geplaatst en, voor zoo veel noodig, in de inlandsche en Chinesche talen worden aangeplakt.

Gedaan te Soerabaija, *den 9den September* 1863.

De Resident.

O. VAN REES.

De Secretaris,

(3827) WEGENER.

(*Voor de policie*) Gevonden door de policie: een gouden HOROLOGIE, nu circa 6 dagen geleden door zekere javaansche vrouw genaamd BOK KENA, woonachtig in de kampong *Soekodono*, en een Zilveren Cylinder HOROLOGIE op den 22sten dezer omtreeks 7 ure des avonds in de kampong *Baroe* alhier.

Eigenaren of regthebbenden kunnen die voorwerpen op het policie kantoor terug bekomen.

De Adsistent Resident t/b. met de policie.

VAN COEVERDEN.

Soerabaija, *den 23 September* 1863. [3822]

Subcommissie van Onderwijs.

Schoolkommissarissen over de maand September 1863.

de Heer Ds. A. A. Th. MOUNIER.

„ „ MR. W. s'JACOB.

Jongens Weezen Inrigting.

Directeuren over de maand September 1863

De Heer J. L. LINDWURM en

„ „ D. VAN DER ELZEN.

STERFGEVALLEN.

Op den 1. Augustus ll. overleed te Deventer de Heer **Julius van Lennep** diep betreurd door zijne familie betrekkingen en talrijke vrienden. Debiteuren en krediteuren van den overledene gelieven binnen den tijd van twee maanden betaling of aangifte te doen aan

De testamentaire Executeuren,

REIJNST & VINJU.

Eenige kennisgave.

BATAVIA, 19 September 1863. (3826)

VENDU-DEPARTEMENT

Publieke Vendutiën.

Op Maandag 28 September 1863.

Bij den kapitein der Infanterie MIJNERS, aan den Grisseeschen weg van Meubelaire goederen, wegens vertrek, te houden door den vendumeester V. OPPERMANN, en gelijktijdig,

Bij den Chinees KWATJONGIE, in de chineesche kamp van Meubelaire goederen, wagens, paarden enz. bij executie, te houden door den vendumeester F. W. RIES.

Op Dingsdag 29 September 1863.
Bij den heer Mr. van der Pant, te Toendjoengan van Meubelaire goederen, wegens vertrek, te houden door den vendumeester V. Oppermann.

Op Woensdag 30 September 1863
Bij den heer W. A. J. Kuller, ten huize van den heer W. Vogel, te Krambangan van Meubelaire goederen, wegens vertrek, te houden door den Vendumeester V. Oppermann.

Op Donderdag 1 October 1863.
Bij de heeren Le Roy & Co, in de stad van diverse goederen te houden door den vendumeester V. Oppermann, en gelijktijdig.
Bij de Inlandsche vrouw Maasa ljeng Moersinah, te Petjantikan, van Meubelaire goederen, wagens en paarden, bij executie, te houden door den vendumeester F. W. Ries.

Op Vrijdag 2 October 1863.
Bij den heer A. H. Deeleman in de stad, naast de hoofdwacht, van diverse goederen te houden door den vendumeester F. W. Ries, en gelijktijdig,
Bij den javaan Sosrodiwerio te Simo van meubelaire goederen, wagens en paarden en op het land Patemon van eene groote partij padie en eenige meubelaire goederen benevens een bamboezen huis met atap gedekt te houden door den vendumeester V. Oppermann. (3817)

Verkoop van Tabak

Op Dingsdag den 29sten September a. s.
des morgens ten 11 *ure*
zullen bij publieke INSCHRIJVING verkocht worden ten kantore van den Agent van de Factorij der Nederlandsche Handel Maatschappij te Soerabaija 28 pakken weg^s. netto, 4100 ℔ TABAK gemerkt *KG3*, afkomstig van de Klapperonderneming te Bahjoewangie. (3746)

Vendutie wegens Vertrek.

Op Dingsdag 29 September,
Bij den WelEdel Gestr. Heer
Mr. VAN DER PANT
te Toentjoengang.
door
B. VAN DER ZWAAN,
Van een nette en goed onderhouden **INBOEDEL**, solide LEDIKANTEN, KLEERKASTEN, BOEKENKASTEN, LESSENAARS, TAFELS, STOELEN, BANKEN, SCHILDERIJEN, LAMPEN, TAFEL- en KEUKENBENOODIGDHEDEN, zoomede een span OVERWALSCHE PAARDEN, goede WAGENTUIGEN, enz. (3815)

VENDUTIE

Op Donderdag den 1*sten October* 1863
IN HET VENDULOCAAL
VAN
LE ROY & CO.
VAN
Diverse Commissie-goederen.
ALS:
Blanco BOEKEN, PENDULES en KLOKKEN, heeren HEMDEN, puike witte ZEEP, (BOUSQUET-ZEEP) in kistjes van 9 pond, HANGLAMPEN, HALSTERKETTINGEN, puik Holl. MEEL, PROPATRIA PAPIER, groot MEDIAAN, en BORDPAPIER, POSTPAPIER, Japansche SAMBALBAKKEN, ROPENS in stopflesschen, Amerikaansche KLOKKEN, CHROMAATGEEL, marmeren VLOERSTEENEN, REUKZEEP, BISCUITBEELDEN, SPEELKAARTEN, houten en ijzeren LEDIKANTEN, Amerikaansche TUINSTOELEN, enz. enz. (3813)

Op deze Vendutie

zullen mede zonder reserve verkocht worden: Eenige GOUDEN HOROLOGIES van uitmuntend fabriekaat, voor wier deugdzaamheid wordt gegaarandeerd.
(3832) LE ROY & CO.

De geannonceerde VERKOOP

van het ERF en HUIS met bijgebouwen van wijlen de weduwe GILLOT geb. *Berkholst* zal alsnu plaats hebben op den 1sten October eerstkomende, des voormiddags ten 10 ure precies, in het commissie huis van de heeren Le Roy & Co.

Het hoofdgebouw heeft drie boven en twee beneden kamers, bij de noodige bijgebouwen is eene wagenkamer met stalling voor vier paarden.
Men kan het perceel dagelijks bezigtigen tusschen 9 en 11 ure des voormiddags.
F. A. L. STRICK van LINSCHOTEN qq. (3834)

HOUT VENDUTIE
TE GRISSEE.

Op Woensdag den 7den October e. k.
zullen op de stapelplaats van wijlen den Heer P. C. VAN ROIJEN worden verkocht:
cc. 2500 BALKEN,
zeer geschikt voor huis- en scheepsbouw.
De agenten der weeskamer Executeuren in den boedel van wijlen den Heer P. C. van ROIJEN.
W. J. J. OP DE LAEIJ en G. W. TANDIE. (3829)

Vendutie van vast goed,

ten overstaan van het Vendukantoor te Soerabaija.
ZAL
Op Zaturdag den 24sten October 1863,
des morgens ten 8½ ure,

ter plaatse, waar het hieronder vermelde **Huis** is gelegen,
Aan den meestbiedenden worden te Koop gepresenteerd:
Een derde aandel van **een stuks Land**, met het daarop staande **Steenen** met **Pannen Gedekte Huis en Bijgebouwen**, staande en gelegen in het land *Ketientang*, district Jaba-Kotta, deel Lit. B. verponding No. vroeger 1090 en thans No...
Deze verkoop-geschiedt ten lasten van den Javaan Notto dim Webio, ook genaamd Amdja of wel Ambiyah; ten verzoeke der *Wees- en Boedelkamer* te Soerabaija, en uit krachte van de onherroepelijke volmagt tot openbaren verkoop, vervat in eene Raadschuldkennis de dato 10 April 1855 No. 20.
De bewijzen van eigendom en Veilcondition zullen tijdig ter inzage liggen bij het Vendu-kantoor voornoemd.
Namen de Weeskamer,
W. s' JACOB.
(3821) *Advokaat.*

VERTREK VAN SCHEPEN
NAAR NEDERLAND

zijn in het uitmuntend ingerigt Nederlandsch Barkschip
BONI,

kapitein **Möller**,
nog twee ruime luchtige hutten disponibel. Het vertrek zal in de eerste dagen der volgende maand plaats hebben.
Adres bij den gezagvoerder in het Marine Hotel en bij
de agenten
(3780) Mc. LENNAN & CO.

Passage naar Amsterdam
DIRECT,
wordt aangeboden per Nederlandsch Campagne-schip
ROBERTUS HENDRIKUS

Kapitein H. H. Mulder.
Voerende een bekwaam geneesheer, en bijzonder ruime gelegenheid voor Passagiers aanbiedende.
Het vertrek is bepaald op *ultimo October* van **Batavia.**
Voor informatiën vervoege men zich tot de
De Agenten,
(3816) FRASER EATON & CO.

Het vertrek der Stoomschepen
gedurende de maand September
IS GEREGELD ALS VOLGT:

Van Soerabaya via Samarang en Batavia, den 7den, 15den, 22sten en 29sten.
Van Soerabaya naar Macassar en de Moluccos den 15den.
Van Soerabaya naar Bawean en Banjermassing den 27sten
Nadere inlichtingen te bekomen ten kantore van
(3726) W. CORES DE VRIES.

SOCIETEIT HARMONIE
THÉ-DANSANT

Op Zaturdag den 3 *October e. k.*
Namens de Directie
De Secretaris,
F. A. L. STRICK van LINSCHOTEN.
(3825)

TE HUUR.

Met 1 Januarij 1864,

Het TOKO LOKAAL vroeger geoccupeerd door Adam & Co.
Te bevragen bij
(3810) HO BANSING.

Er wordt ten spoedigsten verlangd eene geschikte HUISHOUDSTER van een zedelijk gedrag bij den ondergeteekende op het *Rustenburgerpad*.
(3833) Ths CARS Cz.

Photographisch Atelier
van
OLLAND & ZOON,
alle dagen geopend van 8 tot 12 uur.
Gatottan in het huis vroeger bewoond door den WelEd. Heer NOSSE (3488)

Algemeene Assurantie Maatschappij
HELVETIA
GEVESTIGD TE
St. Gallen, Zwitserland.

De ondergeteekenden daartoe gemagtigd, zijn bereid Risico's tegen zeegevaar op de gewone condition te teekenen.
(3747) P. KERVEL & CO.

Phoenix Fire Office.
Gevestigd te LONDON sedert 1782.
ONGELIMITEERD KAPITAAL.

De ondergeteekenden, Agenten dezer Maatschappij, blijven voortdurend verzekeringen sluiten tegen Brandschade op **WOON-** en **PAKHUIZEN, MEUBELEN, KOOPMANSGOEDEREN, enz.,** zoomede op **SUIKER-, KOFFIJ-** en **THEE-ETABLISSEMENTEN**, tegen de volgende premiën:
Op gebouwen van **Steen** met **Pannen** gedekt, gelegen in de steden, zoomede op goederen in dezelve. . . . 1% 's jaars
Op gebouwen van **Steen** met **Pannen** gedekt, gelegen buiten Steden, en afgezonderd van andere Gebouwen, zoomede op Goederen en Meubelen daarin aanwezig . . . . 1¼% 's jaars

Suiker- en Koffij-Etablissementen,

Gebouwen van **Steen** met **Pannen** gedekt, zoomede op Goederen, Producten, Machineriën, Gereedschappen, enz., daarin aanwezig . . . . ¾% 's jaars
Op Gebouwen van Steen en Hout of van Hout alleen, met Pannen gedekt, zoomede op Goederen, enz., daarin aanwezig . . . . 1% 's jaars
Op Gebouwen van Hout, met Sirappen gedekt zoomede op Goederen, enz., daarin aanwezig . . . . 1½% 's jaars
Op Schepen, liggende op Reeden. 1% 's jaars
E. MOORMANN & Co; *Batavia.*
C. DAMNITZ & Co; te *Samarang.*
P. KERVEL & Co; te *Soerabaija.*
(3161)

PHOTOGRAPHIE.

Het **photographisch atelier** van den ondergeteekende, zal *in het begin der maand October*
weder worden geopend.
(3797) **K. BUWALDA.**

UITGEPAKT

en tegen billijke prijzen verkrijgbaar
BIJ
F. H. WANDERS & CO
Heerenstraat.

EXQUISE ROODE WIJNEN als:
BON BOURGEOIS.
St. EMILION.
St. JULIEN MEDOC.
LA ROSE.
PAUILLAC.
WITTE BORDEAUX WIJN.
MUSCADELLE en MUSCAAT Do.
PORTWIJN op 1/1 en ½ fl.
MADERA WIJN „ id. id. „
CHAMPAGNE op 1/1 en ½ fl.
LIKEUREN.
COGNAC [John Alberty.]
GENEVER.
SPIEGELS en SCHILDERIJEN.
PROVISIEN in blik.
SUIKERWERKEN.
BANKET.
SIROPEN.
VRUCHTEN op water en Brandewijn.
Gedroogde VRUCHTEN.
TAFELZUUR.
verders:
BAREGES.
NETELDOEKEN.
JACONETTEN.
CHITZEN.
PIQUÉ.
VOERING STOF in alle kleuren.
LUSTRES.
AGREMENTEN en GALONS.
SEPHIRWOL in div. couleuren en meer andere artikelen.
wijders:
1 Prachtig MAHONIJHOUT AMEUBLEMENT, bekleed met ROOD VELOURS D'UTRECHT.
1 Hollandsch RIJTUIG met TUIG etc.
[3830]

Pas Uitgepakt.
IN TOKO BOOMSTRAAT.
Een groote factuur:

Prachtige bronzen, kristallen en porceleinen **moderateur-lampen** met tulp en ronde ballons.
Engelsche **hanglampen.**
Moderateur hanglampen, groot en klein model.
Fraaije **stolpen.**
Engelsche **gedamasceerde dubbelloop jagtgeweren**, in kisten geheel compleet.
Albums voor **photograpie portretten,** in soorten.
Groote en middel soort **draai-orgels** met 3 en 4 rollen spelende van 20 tot 30 airs, dansmuziek, ouvertures enz.
Porceleinen **eet** en **theeserviezen,** effen en met gouden randen.
Tafelkleeden, in soorten.
Presentglazen en dito **koppen.**
Parfumerien en **zeepen,** van de Société Hygiénique.
Parijsche **heeren** en **dameslaarsen.**
Gekleurde zijden **heerensokken** en **handschoenen.**
Stellen fijne **tafelmessen.**
Pleeten bladen.
do. **koffij** en **theeserviezen.**
do. **olie-** en **azijnstellen.**
do. **zuurstellen, likeurenstellen, botervlootjes,** enz.
Japansch lakwerk.
do. **kopjes** en **schoteltjes.**
do. **sambalbakken.**
do. **schutsels,** van 8 en 6 bladen.
Zwaar geborduurde Chinesche **Witte crêpe shawls.**
Speeldoozen, enz. enz.
Alles tot billijke prijzen *verkrijgbaar* bij
VAN DEN MUIJSENBERG.
(3818)

VOORTDUREND
verkrijgbaar
IN TOKO BOOMSTRAAT
Geurige Mexikaansche
VANILLE.
tegen ƒ 30.— *het pond*
en ƒ 1.— de 3 stokjes.
(3705) VAN DEN MUIJSENBERG.

IN COMMISSIE
Ontvangen
BIJ
J. A. DURAND
BOOMSTRAAT
EN
à Contant verkrijgbaar.

PUIKE BOTER.
ROODE WIJN merk FINK & Co.
IDEM SEMPÉ.
JOHN ALBERTY COGNAC.
COGNAC A. C. GODARD.
GENEVER A. v. H.
HAANTJES BIER.
MAAGBITTER.
MEXICAANSCHE VANILLE.
HAVANAH CIGAREN.
Singapoersche HOEDEN.
Prachtige KOFFIJ- en THEESERVIEZEN van electro pleet.
WATER-, WIJN-, BITTER- en LIKEUR-GLAZEN.
Blaauwe en groene VINGERGLAZEN.
PROVISIE-POTTEN.
ETAGÈRE-VOORWERPEN.
MUZIEK-INSTRUMENTEN.
Fraaije SPIEGELS en SCHILDERIJEN.
PLATTE, DIEPE en kleine witte TAFELBORDEN.
Wit porceleinen EETSERVIEZEN.
idem idem met VERGULDE randen.
Ordinaire LEPELS en VORKEN.
TAFELMESSEN.
Diverse TRICOTS per EL.
Puik Puike EAU DE COLOGNE.

voorts:

WITTE SUIKER in kleine krandjangs voor huisselijk gebruik.

alsmede:

BEGONNEN HANDWERKEN met SAJET en BORDUURPATRONEN.

MANILLA CIGAREN per	1000	ƒ	65.—
„ „ „	100	„	7.—

(3769)

PAS ONTVANGEN
in Toko Boomstraat.
HAVANA SIGAREN groot model (POR LARRANAGA) verkrijgbaar à Contant tegen ƒ 5.— het kistje van 100 stuks.
(3814) VAN DEN MUIJSENBERG.

EEN BENDY
Op billijke voorwaarden uit de hand te koop.
(3828) F. J. SAUERBIER.

MET VERGUNNING
VAN DEN RESIDENT.
OP ALGEMEEN VERLANGEN.
Zondag 4 October des avonds ten 8 ure,
in den tuin te Simpang,
GROOT VUURWERK
met gewijzigd programma.

Entrée geld voor één persoon	ƒ 3.—
Kinderen beneden 12 jaar	1.50
Militairen beneden den rang van Officier	„ —.50
Min gegoede inlanders	„ —.25

Voor familien zijn toegang kaarten tegen *verminderden prijs* **te bekomen bij den heer van Coevorden, als ook bij den ondergeteekende in het Marine-Hotel.**
(3831) TH. GORS.

Etablissement Groedo.
HOUT STOOMZAAGMOLEN
(1961) ZAAYMUIS & CO

Voortdurend Verkrijgbaar
IN TOKO BOOMSTRAAT,
à Contant,
Holloway Pillen en Zalf.
Doosjes PILLEN à ƒ 1.— 3.— ƒ 5.—
Potjes ZALF à „ 1.— 3.— „ 5.—
J. J. van den MUIJSENBERG.
(1756)

HOLLOWAY'S ZALF en PILLEN.

Groote hoeveelheden dezer weergalooze Medicijnen worden thans in Oost-Indië en den Indischen Archipel gebruikt. Men vindt dezelve bijzonderlijk geschikt voor de Oostersche klimaten, en Inboorlingen zoowel als Europeërs hebben uitgevonden dat de delfstoffelijk bereide medicijnen, welke vroeger zoo veel aftrek hadden, hoe krachtdadig ook werkende in sommige gevallen, echter te vaak veel schadelijker zijn in derzelver gevolgen dan de ziekte zelve. Holloway's Pillen en zalf zijn bereid uit niets anders dan wat tot het plantenrijk behoort, en zoo eenvoudig en heilzaam zijn derzelver bestanddeelen dat zelfs het zwakste ligchaamsgestel nimmer door dezelve, ook geen oogenblik, benadeeld kan worden. In ongesteldheden der Lever en Maag zijn deze Pillen een Specifiek, alle andere ziekten moeten voor het gebruik der Zalf wijken.
(3764)

NEDERLANDSCH-INDIE

SOERABAYA 26 September 1863.

Opgave van de politie

omtrent personen, wier passen voor aankomst of vertrek zijn geviseerd geworden.

voor Aankomst.

J. P. Hanterman van Modjokerto.

Aangekomen Passagiers.

Met de Ned Ind. stoomkoot *Menado*, kapt. A. Couteron, van Samarang: Asistent Residt. Van Dijk, en fam., de heeren Bartels, Valkenhoff, Burgemeester, Klinkhamer, de Munnik, Thone, mevr. de wed. Kleijn en 3 dochters.

Aangekomen Vreemdelingen.

Hotel des Pays Bas.

P. M. Bartels, Maschinist van Batavia, J. F. Valkenhoff, van Batavin.

Marine Hotel.

J. Swart van Krian, Clark, Chs. Buck. A. C, Hanterman van Modjokerto.

NEDERLAND

— Het *Antwerpsch Handelsblad* meldt het volgende: „Naar wij uit goede bron vernemen, heeft Z. M. Koning Willem III de aanvraag van onze koninklijke *Harmonie*, om het muziekcorps der grenadiers, onder directie van den heer Dunkler, alhier een concert te zien geven, niet kunnen toestaan. Waarschijnlijk zullen onderscheidene bezoeken van hooge personen, in den loop der volgende maand te 's Hage en op het Loo, deze reis onmogelijk maken".

BELGIE.

BRUSSEL, 25 Julij. Onder de talrijke trekken van edelmoedigheid uit het leven van wijlen den burgemeester dezer hoofdstad, den heer Fontainas verdient de volgende vermelding. Toen de gemeenteraad de verordening had uitgevaardigd, waarbij het inspannen van honden voor karren enz. werd verboden, kwam zich een man bij den burgemeester beklagen, verklarende dat hij door die verordening geruïneerd werd, en zich wilde verdrinken. De heer Fontainas zeide hem, den volgenden dag terug te komen, won in dien tusschentijd informatiën nopens hem in, en toen de man den volgenden dag terugkwam, ontving hij hem met een droevig gelaat, zeggende dat hij niets aan de verordening kon veranderen.

De man herhaalde, dat hij zich wilde gaan verdrinken. „Goed", zeide de heer Fontainas, „maar loop dan in het voorbijgaan daar aan (hij noemde hem straat en adres); geef daar dit briefje over, en men zal u een ezel geven, dien gij,in plaats van uweh onden,voor uwe kar kunt spannen", De man wilde in zijn opgetogenheid alles ruchtbaar maken, doch de burgemeester verbood hem er tegen iemand een woord van te spreken. „Indien men wist", zeide hij, „dat ik ezels geef aan allen, wien ik het bezigen van honden verbied, zou iedereen mij daarom komen plagen, en daartoe zouden mijne middelen niet toereikend zijn". En onder dit voorwendsel legde de uitmuntende man het stilzwijgen op aan hem, dien hij zoo edelmoedig had gered.

BRUSSEL, 26 Julij. Naar men verneemt, is koning Leopold door de Vereenigde Staten en de republiek Peru uitgenoodigd, als arbiter uitspraak te doen in een conflict betreffende het nemen van een schip der Noordelijke vloot op de kusten van Peru. „De koning der Belgen," zegt de Antwerpsche *Précurseur*, „is bepaaldelijk de Salomo der negentiende eeuw geworden".

ENGELAND.

LONDEN, 27 Julij. — De *Morning Post* bevat de volgende dépêche, die door de nationale regering van Polen aan prins Czartoryski zou zijn toegezonden:

„Nationale regering.—Departement van buitenlandsche zaken.—Aan zijne excellentie prins Ladislaus Czartoryski.

„Warschau, 10 Julij 1863.—Mijnheer de prins. De nationale regering heeft uw schrijven van 30 Junij betrekkelijk den wapenstilstand ontvangen. Gij zijt gemagtigd op nieuw te verklaren dat de tegenwoordige regering met innige dankbaarheid de bezorgdheid der interveniërende mogendheden op prijs stelt, en steeds gezind blijft eene staking der vijandelijkheden aan te nemen. Gij zult evenwel kennis geven dat de voornaamste voorwaarde bestaat in het uitstrekken van den wapenstilstand tot al de Poolsche provinciën in welke de omwenteling is uitgebarsten. Wat de bijzondere voorwaarden van den wapenstilstand betreft, meent de nationale regering op de volgende punten te moeten aandringen:

„1°. De Russen zullen in het bezit van zekere aangewezen plaatsen blijven, ten einde alle conflicten met de inwoners te voorkomen. 2°. Al de in hechtenis genomen personen zullen dadelijk in vrijheid gesteld worden. Alle vervolgingen om staatkundige redenen zullen ophouden. Al'e verbannenen zullen naar hun land wederkeeren. 3°. Er zal eene internationale commissie in het land worden gevestigd, om voor de nakoming van den wapenstilstand te zorgen.

„Gij wordt verzocht aan de nationale regering al die feiten mede te deelen, die door eene beraadslaging over de bijzonderheden van den wapenstilstand zouden kunnen ontstaan. De nationale regering is overtuigd dat de hier boven aangegeven punten onvermijdelijk zijn voor iedere overeenkomst, wier doel het staken van het bloedbad zou zijn. Gij kunt aan de bemiddelende mogendheden de verzekering geven dat de overeenkomsten, welke op die grondslagen zouden getroffen worden, door de Polen getrouwelijk zullen worden nageleefd".

Dit document was niet onderteekend, maar van het zegel der nationale Poolsche regering voorzien.

Uit New-York wordt gemeld, dat het plan, om aan de Amerikaansche zijde een bevaarbaar kanaal rondom den waterval van Niagara te graven, weder ter sprake is gebragt. Het zou eene lengte van ongeveer 20 mijlen bekomen en zoo diep worden aangelegd dat het voor schepen van 1500 tonnen bevaarbaar zal zijn. Het hoofddoel, dat daarbij wordt beoogd, is de vordering van den toevoer van granen enz. uit het Westen naar de markt van New-York.

— Men verzekert, dat de *Peninsular and Oriental Steam-Navigation-company* de O. I. overlandpost over de haven van Brindisi wil laten gaan in stede van over Marseille, gelijk tot hiertoe het geval was geweest; zij heeft zich bereid verklaard tot dat doel tot een gedeelte der voor de uitbaggering dezer zoo zeer verzande haven bij te dragen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 24 Julij. — Een departementaal dagblad had dezer dagen het volgende fragment aangehaald van eene redevoering, door een ambtenaar bij de verkiezingen tot de steengravers en metselaars gerigt: „Neem twaalf versche eijeren en gij zult eene uitmuntende struif bekomen, voeg er een dertiende ei bij dat slecht is en de struif zal bedorven wezen. Hetzelfde zou met de Kamer het geval wezen, indien gij er een slechten gedeputeerde heenzond." Een ander blad antwoordt daarop: „Niet de regering maar het land zelf moet gedeputeerden opleveren. Eene struif, waarvan de eijeren door de administratieve hen werden gelegd, zou eenvoudig inconstitutionneel wezen."

— Volgens bijzondere brieven van Florence is daar thans een proces tusschen den *Daily News* en de markiezin Lajatico Corsini aanhangig. Haar gemaal, thans overleden, was namelijk belast dat blad te ondersteunen met de sommen, hem daartoe door den graaf Cavour versterkt. Thans eischt de *Daily News* van de markiezin betaling der nog verschuldigde sommen. Deze beweert echter dat de Italiaansche regering haren gemaal nog 250,000 frs. wegens gedane voorschotten schuldig is en doet bovendien haar villa Mezzo Monte verkoopen, om hare bezittingen in veiligheid te brengen vóór het vonnis worde gewezen.

— De gunstige resultaten te Londen verkregen door middel van den Metropolitan Undergrond Railway, hebben in Parijs het vroegere denkbeeld wederom opgewekt, om eenen soortgelijken weg in Parijs aan te leggen, namelijk ingevolge de daartoe aangeboden plannen van de HH. Flachat, Brame en Meuton. Uit de vereeniging dezer plannen zou een geheel geboren worden dat volkomen aan de behoefte voldeed der overgroote en steeds dagelijks toenemende circulatie in Parijs. Al de stations der spoorwegen zouden onderling in verbinding gebragt en een toegang verleend worden tot de verschillende marktplaatsen; zoodoende zou de publieke weg voor een groot gedeelte van het transport der levensmiddelen bevrijd en tevens de circulatie en het vervoer van rijtuigen, karren, enz. in Parijs gemakkelijker gemaakt worden.

— Er zijn zoo vele badgasten te Vichy, dat men hen, die op canapés slapen, niet eens meer telt en spoedig hen zal tellen, die den nacht in de open lucht moeten doorbrengen, of aan het commissariaat van politie zullen moeten smeeken om nachtverblijf in de hokken voor beschonkenen en andere des nachts gearresteerde personen. De hertog van Rivoli onder anderen heeft in geheel Vichy geen bed kunnen vinden en men heeft hem doen logeren in de kamer van graaf de Choulot, die de onvoorzigtigheid had gehad des avonds wat laat te komen en zijn bed bezet vond.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 29 Julij Het hof heeft voor vier weken den rouw aangenomen wegens het overlijden van prins Friedrich. Tot bijwoning van diens begrafenis, op aanstaanden Vrijdag, zal de kroonprins alhier aankomen.

Aangaande het leven van den overledene deelt de *Staats-Anzeiger* o.a. de volgende bijzonderheden mede: Prins Friedrich Wilhelm Ludwig, neef des konings, was den 30sten Oct. 1794 geboren; hij was de oudste zoon van prins Friedrich Ludwig Karl, broeder van koning Friedrich Wilhelm III, en van prinses Friederike, geboren prinses van Mecklenburg Strelitz, later koningin van Hannover. Nadat hij reeds in 1796 zijn vader verloren had en in 1698 zijne moeder hertrouwd was met prins Friedrich Wilhelm van Solms Braunfels, aanvaardde koning Friedrich Wilhelm III de voogdij over den jeugdigen prins en diens zustertje, prinses Friederike. Den 30sten Oct. 1804 trad de overledene als vaandrig in dienst en bij het uitbarsten van den oorlog van 1813 was hij reeds tot kapitein bij den staf bevorderd, nam aan de toen geleverde veldslagen een ijverig deel, waarbij hij grooten moed en onverschrokkenheid aan den dag legde, zoodat hem in 1814 bij den marsch naar Parijs het bevel over een bataillon infanterie werd opgedragen, en hij kort daarna tot kolonel bij de garde en tot chef van een regiment werd benoemd. Den 21sten Nov. 1817 huwde hij met prinses Wilhelmine Louise van Anhalt-Bernburg. In hetzelfde jaar werd hij tot generaal-majoor en spoedig daarna tot commandant der 14de divisie, in 1838 en 1839 tot inspecteur-generaal van verschillende divisien, in 1840, na de troonsbestijging van koning Friedrich Wilhelm IV, tot generaal der cavallerie en in 1846 tot militair gouverneur der vesting Luxemburg benoemd, terwijl hem in 1852 het voorzitterschap in het kapitel der koninklijke huisorde van Hohenzollern werd opgedragen. Reeds sedert eenige jaren was de overledene dikwijls aan het ziekbed gekluisterd en in de laatstverloopen maanden verergerde zijne gesteldheid zeer, totdat een herhaalde aanval van beroerte een einde aan zijn leven maakte. Door zijn edel karakter had hij zich algemeen bemind gemaakt.

STIELTJES.

Dezelfde man, die vroeger door de liberale of constitutionele partij bijna werd vergood; omdat hij een krachtig opposant was tegen een conservatief Ministerie, wordt nu door de meeste dagbladen, die de liberale beginselen voorstaan, losgelaten, ja veroordeeld en verguisd, om dat hij door een liberaal Minister van Kolonien van zijn ambt is ontslagen.— Er is veel geschreven over die zaak; maar nog niet uit het onpartijdig en hoogstbelangrijk oogpunt, waaruit wij haar hebben beschouwd en waardoor wij kwamen tot de overtuiging, die wij in de volgende stelling uitdrukken: „Het ontslag van Stieltjes is eene miskenning van den aard der betrekking van den ambtenaar, een verderfelijk beginsel van staatsbestuur".

Men verliest in onzen tijd al te vaak uit het oog, dat de ambtenaar onmisbaar is in het gouvernementele raderwerk en terwijl er zoo

vele raderen zijn, die gemakkelijk kunnen worden vervangen, er toch hoofdraderen zijn, die, meer kunstig zamengesteld, nog al tijd, moeite en kosten vereischen om bruikbaar te worden gemaakt en dan van onberekenbaar belang zijn voor de goede werking. — Er zijn honderde bureau-ambtenaren, die als bloote machines hun dagelijksch werk, hoe verschillend in omvang en belangrijkheid ook, verrigten en wier plaats openvallende, zoo wordt vervuld, dat men er te naauwernood in den gewonen loop der zaken iets van bespeurt. Maar zoo is het niet met de hoofdambtenaren, al is men gewoon die te kiezen uit het in rang afdalend personeel. Zulke ambtenaren verkrijgen eene zekere mate van zelfstandigheid, door de kennis en de ervaring, die zij hebben opgedaan, en hunne stem heeft waarde, al ware het alleen daarom, dat zij zich laat hooren en geen valsch geluid geeft.

Wie geen tegenspraak duldt, toont weinig vertrouwen te stellen in de deugdelijkheid zijner zaak en wie geen prijs stelt op inlichting en voorlichting van deskundigen, loopt gevaar dikwijls mis te tasten. Het eigen oordeel wint in zelfstandigheid en kracht, wanneer men gewoon is dat van anderen te wikken en te wegen. En wat bespeuren wij nu in den Minister van Koloniën ten aanzien van den heer Stieltjes? eene onbegrijpelijke zwakheid die het gemis van vertrouwen op eigen kracht verraad; — eene vrees voor den onberekenbaren invloed van een man van talent; een misbruik van het gezag, dat de hoogere boven den minderen ambtenaar bezit en uitoefenen kan.

Wiens overtuiging vast staat, hem is tegenspraak of bestrijding welkom, want hij wordt in de gelegenheid gesteld zijne kracht te ontwikkelen, te oefenen en te versterken. Wat de heer Stieltjes in zijn adres aan de Tweede Kamer aanvoert, had evenzeer door een ander, die het door den heer Stieltjes kon weten, tegen des Ministers plannen kunnen ingebragt zijn. 't Geldt de zaak, niet den persoon, en tegenover zulke argumenten als in het adres voorkomen, kon en moest de Minister de zijne overstellen en dat heeft hij immers gedaan; of, maakte hij er veeleer een nuttig gebruik van.

't Is waar, de heer Stieltjes is eene specialiteit en autoriteit! De lichtkrans, die zijn hoofd omstraalt, moet nog eerst door den Minister verdiend worden. Maar daartoe heeft de heer Stieltjes den Minister in de gelegenheid gesteld, want de overwinning op zulk eene specialiteit en autoriteit behaald, was wel waardig daarvoor eene lans te breken. Is het nu waar dat het plan van den Minister door en naar het adres van den heer S. is gewijzigd, of heeft dat adres des Ministers plan niet kunnen deren — in elk geval was dit adres tot voordeel en in het belang van den Minister!

Waartoe dan een besluit des Konings in het leven geroepen, dat den heer S. persoonlijk kwetst? De heer S. is belast met eene zending van regeringswege; — men roept hem terug als hij die zending niet naar den eisch betracht. Hij was adviseur van den Minister van Koloniën; — maar moet zijn advies steeds zijn naar 's Ministers wil? — Waarom een ontslag verleend, zonder te zijn gehoord, — waarom niet eerst terug geroepen om zich te verantwoorden tegen de grieven, — waarom, terwijl het liberalisme aan het roer is, een despotisch karakter jegens een zelfstandig ambtenaar aangenomen? **M.**

(Amst. H. en E. Bl.)

LANDVERHUIZING VAN UIT ENGELAND.

De Amerikaansche oorlog en de vreesselijke armoede welke daaruit door terugwerking ontstaan is, onder de uitgebreide klasse van personen, die zich aan de katoen nijverheid hebben gewijd, de lange en benaauwde tijden van ledigloopen die daarvan het gevolg geweest zijn, boezemen eenig belang in voor eene kortelings plaats gehad hebbende Engelsche mededeeling, waarin verslag gedaan wordt van de landverhuizing, gedurende het afgeloopen en de eerste maanden van het loopende jaar.

Dikwijls is in Engeland gezegd en in Frankrijk herhaald geworden, dat het noordelijk Amerikaansch leger, voor een groot deel uit zeer vreemde bestanddeelen, van uit Europa geëmigreerde personen, was zamengesteld.

De cijfers die wij voor ons hebben, zullen kunnen strekken om te onderzoeken, of deze beschuldiging gegrond was.

In 1861 zijn uit de verschillende Engelsche havens 49,764 landverhuizers naar de Vereenigde Staten vertrokken en was dit cijfer aanmerkelijk lager dan in het voorgaande jaar; in 1862 bedroeg het getal landverhuizers naar de vereenigde Staten 58.706; doch heeft men daarbij moeten aanteekenen dat, terwijl herinnerd wordt aan de enorme uitbreiding welke de emigratie in 1855, 56 en 57 en vooral van 1847 tot 1855 genomen heeft, de landverhuizers minder gaarne den weg naar de Vereenigde Staten verkozen. Dus heeft in het tijdperk, waarvan wij melding hebben gemaakt het emigratie-cijfer soms 79% bedragen van het generaal bedrag der vertrokken personen.

Tot welk besluit kunnen deze aanwijzingen leiden?

Indien het waar is dat een groot aandeel der aangekomen personen, zich door gebrek aan bezigheden en passend werk, ter oorzake van den oorlog, aanbiedt om dienst te nemen bij het noordelijk leger dan is ook even ontwijfelbaar dat de werklieden die buiten het vaderland eene betrekking en een gemakkelijker bestaan zoeken de Vereenigde Staten vermijden.

De Jeren alleen, gaan steeds voort om zich in grooten getal naar de groote republiek te rigten, uit hun land verdreven, door eene onafgebroken opvolging van mislukte oogsten en uitgelokt naar New-York of Boston, door de hoogere loonen.

Alle voor Amerika bestemde convooijen zijn bijna grootendeels uit Jeren zamengesteld, die in de Noordelijke Staten, als de hevigste tegenstanders beschouwd worden van de slaven afschaffende politiek, en dus ook als lieden, die slechts zeer weinig geneigd zijn om de zaak van het Noorden voor te staan.

De onlangs plaats gehad hebbende opstand te New-York kan als bewijs dienen.

De totale landverhuizing uit Groot Brittanje is in 1862 met circa 29.000 zielen toegenomen, het cijfer van vertrokken personen heeft 121.214 bedragen, waarvan zoo als wij gezien hebben 58.706 naar de Vereenigde Staten zijn gegaan.

In de mededeeling waaraan wij onze cijfers ontleenen heerscht, zeer ten regte een toon van tevredenheid ten aanzien der resultaten van dat jaar, want het zijn boven al de engelsche kolonien welke door deze hernieuwde hevigheid van vertrekkende personen, onder den invloed van helaas' te zeer bekende en al te treurige oorzaken, bevoordeeld zijn.

In de daad hebben 15,522 emigranten den weg naar Canada ingeslagen en 41,843 zich naar Australie en Nieuw Zeeland begeven terwijl 5,143 zich over andere gedeelten van den aardbol hebben verspreid.

Door dezen stroom gesteund, die zulke belangrijke wijzigingen in de evenredigheden aantoont, gaat de bevolking der engelsche kolonien met rassche schreden voorwaarts en is op het punt om staten te vormen die zich eens van het moederland, waaraan zij staatkundig door zulke zwakke banden verbonden zijn, zullen losscheuren.

Het is hier minder de plaats om in omstandige bijzonderheden te treden ten aanzien van het mechanisme der engelsche emigratie, doch moeten wij gewag maken van de wijze waarop zoodanige stroom geboren wordt, welke een zoo groot aantal werklieden verplaatst.

Zij ontstaat, doordien oude emigranten, zonder ophouden hunne familie-leden en vrienden tot zich roepen, en hen doen besluiten om den moederlijken grond vaarwel te zeggen om voor zich elders eene meer voordeel gevende stichting te vestigen.

De eerst vertrokkenen verstrekken in de meeste gevallen al de middelen om de reis ten uitvoer te brengen, zij betalen alle daaraan verbonden onkosten.

Deze wijze van handelen, oogenschijnlijk zoo eenvoudig, doch in hooge mate prijzenswaardig, heeft zich het eerst onder de Ieren geopenbaard.

De aldus in handen van Commissarissen voor de landverhuizing overgemaakte sommen, bedroegen volgens hunne opgaven over de laatste 16jaren frcs. 316.605.000.— en voor het jaar 1862 alleen frcs. 11.575.000.—

Ofschoon ten aanzien van den gang der emigratie in 1863, nog slechts zeer onzekere gegevens bestaan, meent men toch dat zij beduidend grooter zijn zal, dan in het afgeloopen jaar, wijl in 4 maanden reeds 68.571 zielen vertrokken zijn en het niet twijfelachtig is, of de lange duur der katoencrisis is daarvan gedeeltelijk de oorzaak, niettegenstaande den weerzien die de fabriekarbeiders voor de emigratie aan den dag leggen.

Het kan niet dan prijzenswaardig genoemd worden dat Engeland aan deze statistieken de hand houdt, het ware te wenschen dat door elke regering dit voorbeeld werd gevolgd.

Indien Engeland er belang bij hebben kan om te weten op welke wijze deszelfs kolonien bevolkt worden en waarheen de talrijke landskinderen hunne schreden rigten is dit van even groot gewigt voor iedere andere natie.

Semaphore.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.	Vlag.	Naam van het schip.	Gezagvoerder	Grootte van 't schip in Lasten.	van waar gekomen.	wanneer gezeild.	welke plaats aangedaan.	werwaarts bestemd.	Agenten.
Sept. 25	Nederl.	Marzoek.	D. Cowan.	120	Batavia.	6 Sept.	geen	Soerabaija.	
» —	»	Little Tot.	Kaljoong.	12	Pasoeroean.	25 »	»	»	
» —	Engs.	Mareilles.	D. Clements.	564½	Bombaij.	11 Augs.	»	»	Fraser Eaton & Co.
» 26	Ned. Ind.	Menado.	A. Couteron.	173	Samarang.	25 »	»	»	

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.	Vlag.	Benam.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Sept. 26	Nederl.	bark.	Hendrika.	A. J. Bus.	Gorontalo.
» —	Bremer.	»	Etha.	C. H. Buschman.	Nederl. via Pasoeroean.
» —	Ned. Ind.	schoen.	Bintang Taizoan.	Ang Kanghau.	Balie.
» —	Nederl.	bark.	Robertus Hendrikus.	R. H. Mulder.	Ned. via Prob. en Batavia.
» —	»	»	Alblasserwaard.	E. van Linderen.	Nederl. via Probolingo.
» —	Ned. Ind.	kotter	Kralbe.	Mardam.	Pasoeroean.

In lading en ter reede liggende Schepen te Soerabaya.

VLAG.	BENAM.	NAMEN DER SCHEPEN.	LASTEN.	GEZAGVOERDER	BESTEMMING.	AGENTEN.
Zr. Ms.	Wachts.	Juno.	.....	Lt/z. Westerouwen v. Meeteren.	...	...
»	Stooms.	Vice Adm. Koopman.	.....	Luit. t/z. 1 kl. Schuurman.	...	...
»	»	Etna.	.....	L. t/z 1 kl. B. D. van Troijen.	...	...
»	»	Celebes.	.....	Luit. t/z. 1 kl. Jonkh. D. Bowier.	...	...
»	»	Djambie.	.....	Kapt. Lt. t/z. P. A. van Rees.	...	...
»	»	Amsterdam.	.....	» » Muller.	...	...
»	»	Sindoro.	.....	Kapt. Luit. t/z. J. M. de Jongh.	...	...
Gouvernements	Stoomer	Draak	.....	A. Smit.	...	...
»	»	Kapoeas.	.....	E. J. G. Prive.	...	...
Nederlandsche	Sleper	van Os.	.....	W. Glaser.	...	...
»	Bark	Luconia.	320	J. Admiraal.	Nederland.	Fraser Eaton & Co.
Engelsche	»	Ware.	215	H. Henderson.	...	id.
Nederlandsche	Schoen.	Tollens.	376	Vertragen.	In Reparatie.	id.
»	Bark	Twee Cornelissen.	392	J. C. Krije.	...	id.
»	»	County of Lawark.	148½	J. H. Jenkins.	...	id.
Engelsche	Schip	Alma.	277½	W. Conn.	...	id.
»	»	Merchantman.	447½	W. Gardiner.	...	id.
Ned. Ind.	Stooms.	Palembang.	58	M. H. Munnich.	...	W. Cores de Vries.
»	»	Ambon.	182	P. C. Schol.	...	id.
»	»	Prins van Oranje.	120	J. van Zanwijk.	...	id.
»	»	Kraton.	28	J. Martens.	...	id.
Nederlandsche	Schoen.	Alexander.	223	A. Dekkers.	Onbepaald.	B. Kopersmit & Co.
»	Bark	A. R. Falck.	339	D. V. Duijvenbooden.	Nederland.	id.
»	»	Vrede.	399	D. van der Pias.	...	id.
»	Brik	Zwaluw.	186	J. J. Reelers.	In Reparatie.	id.
»	Schoen.	Isaac Charles.	68½	W. K. E. A. Pare.	...	B. van Leeuwen & Co
»	Schip	Maria.	41	J. Scharff.	...	id.
»	»	Vier Gebroeders.	334	C. J. Bunk.	...	J. F. van Leeuwen & Co.
»	Bark	Boni.	303	J. W. Moller.	Nederland.	Mc Lennan & Co.
»	Brik	Antoinetta.	69	W. H. Voll.	...	Arnold & Zonen.
»	Bark	Johanna Maria.	351	L. J. Wilhelmie.	...	Mathieu Ebbs Ruijs & Co.
»	»	Tasmania.	211	B. J. Jonker.	...	P. Kervel. & Co.
»	»	Postiljon.	192	W. van Somere Greven.	Onbepaald.	id.
Mecklenb.	»	Bintang Timoor Ingkiet.	84	J. W. Bitterberg.	...	Anemaet & Co.
Zweed.	»	Johanna.	285	F. J. J. Iugerman.	...	...
Nederlandsche	Schoen.	Clipper.	95	L. Eschauzier.	...	...
Pruiss.	»	Der Nord.	336	E. Lange.	...	Arnold & Zonen.
Nederlandsche	»	Will. Kroonp. d. Ned.	399	W. J. Bourghellas Zett.	...	E. Ten Brinck & Co.
»	»	Catharina Maria.	390	D. van Amerongen,	...	B. J. van Eck & Co.
»	Bark	Rose Marie Louise Iugie.	182	Aspelt.	...	...

In- en Uitvoer te Soerabaya van den 26sten September 1863.

INVOER.

Van Grissee, per de Ned. Ind. bark. *Rose Marie Louise Inghie*, gezagv. A. SPELT.

1080-60 pic. gambier, 11000 st. vloersteenen, 5850 ka. porcelein waren, 80 vn. rottekruid, ORDER.

UITVOER.

Naar Nederland via Probolingo, per het Ned. schip. *Alblasserwaard* gez. VAN LINDERN.

1999-93 pic. suiker, N. H. M.

Naar Nederland via Probolingo, & Batavia per het Ned. schip. *Robertus Hendrikus*, gezagvoerder MULDER.

10 kn. touwwerk, 14 rollen zeildoek, FRASER EATON & Co.

1000 pic. koffij, 500 pic. tin, 130 pic. rotting, N. H. M.

Marktprijzen.

SUIKER No. 16 ℔ pic. *f* 14½ @ 15.—
KOFFIJ Java ℔ pic. *f* 40.— @ *f* 41.— } Nominaal.
Id. West.-Ind. bereid. ℔ pic. *f* 43.— @ » 43.— }
RIJST (carga) ℔ koijang *f* 125 @ *f* 135.—
Id. (witte) » » » 180 » » 200.—
KOEHUIDEN ℔ pic. *f* 34 @ 45.—
id. BUFFEL ℔ pic. *f* 15 @ 18.—
ARAK ℔ legger *f* 80.— zonder afdoeningen.
ROTTING per pic. *f* 7,50 @ *f* 9,50.
WISSELKOERS op Nederland 103½ 104 %.
VRACHTEN *f* 70.— à *f* 75.— voor zwaar goed.

Protestantsche Eeredienst.
ZONDAG 27 SEPTEMBER 1863.
s morgens te half negen ure.
Ds. KAM.

Roomsch-Katholieke Eeredienst.
ZONDAG 27 SEPTEMBER 1863.
De Eerste H. Dienst te 7 ure.
De Hoogmis te 8½ ure.
Het Lof 's avonds te 6½ ure.

Voor ieder in dit blad voorkomend artikel hetwelk van geene onderteekening is voorzien stelt de *Redactie* zich verantwoordelijk, zoolang door haar geen ander schrijver wordt opgegeven

GEDRUKT BIJ LE ROY & CO., TE SOERABAYA.